

**RAČUNOVODSTVENI NADZOR – KOMPONENTA
RAČUNOVODSTVENOG SISTEMA U FUNKCIJI KVALITETNOG
UPRAVLJANJA PREDUZEĆEM**

**ACCOUNTING CONTROL – THE COMPONENT OF THE
ACCOUNTING SYSTEM IN FUNCTION OF QUALITY
MANAGEMENT OF AN ENTERPRISE**

**Rifet Đogić, doc. dr
Univerzitet u Zenici
Ekonomski fakultet**

REZIME

Svrha postojanja svakog preduzeća jeste ostvarenje određenih ciljeva koji se formulišu planiranjem kao početnom aktivnošću menadžerskog procesa. Posljednja menadžerska aktivnost u upravljačkom procesu je kontrola koja predstavlja nadzor nad djelovanjem preduzeća sa svrhom da ono ostane na pravom putu radi ostvarenja ciljeva preduzeća. Glavna informaciona podloga za kontrolu kao menadžersku aktivnost je računovodstvo. Zato smo ovaj dio računovodstvenog sistema nazvali računovodstvena kontrola te mu u ovom radu posvećujemo pašnju s aspekta uloge i značaja računovodstvene kontrole u funkciji kvalitetnog upravljanja preduzećem.

Ključne riječi: upravljanje preduzećem, formulisanje ciljeva preduzeća, performanse preduzeća, računovodstvena kontrola, revizija.

SUMMARY

The purpose of the existence of every enterprise is certain goals achievement formed by planning as a starting activity of the managing process. The last managing activity in managing process is the control which presents supervision over the company's business with the purpose to keep it on the right track for accomplishing company's goals. The main informational basis for control as the managing activity, is accounting. Therefore, this part of accounting is called the accounting control, thus in this paper it will be given the attention from the aspect of the role and significance of the accounting control in function of quality company management.

Key words: managing company, company's goal identification, company's performance, accounting control, auditing.

1. UVOD

Računovodstveni nadzor ili kontrola je komponenta računovodstvenog sistema koja brine o ispravnosti i pouzdanosti računovodstvenih podataka i informacija proizašlih iz procesa planiranja i samog knjigovodstva. Ona je usmjerena na: kontrolu formalne, računske i

suštinske ispravnosti dokumenata; kontrolu ispravnosti utvrđenih obračuna i provedenih knjiženja kao i provjeru ispravnosti i tačnosti izlaznih računovodstvenih informacija. Računovodstvena djelatnost mora da se odvija u skladu sa odgovarajućim propisima kojima je regulisana računovodstvena materija. Ti propisi mogu da budu internog i eksternog karaktera. Propisi eksternog karaktera se javljaju u vidu zakona i uredbi koje donosi zakonodavna vlast (parlament) ili izvršni organi zakonodavne vlasti (vlada), a odnose se u cijelosti ili jednim dijelom na računovodstvo pravnog subjekta. Pored toga postoje profesionalni akti u vidu opštusvojenih načela, računovodstvenih standarda i standarda revizije, koji su takođe obavezujući za računovodstvene kadrove koji se bave računovodstvenom djelatnošću.

Pored propisa eksternog karaktera, računovodstvo mora da respektuje i propise internog karaktera koje donose upravni organi poslovnog subjekta. Tako se, na primjer, pravilnikom o računovodstvu konkretizuju obavezni postupci u primjeni računovodstva u konkretnom poslovnom subjektu. Veoma je važno utvrđivanje računovodstvenih politika koje podrazumijevaju izbor računovodstvenih postupaka u okviru zakonom i računovodstvenim standardima dopuštenih mogućnosti.

Računovodstveni nadzor ili kontrola prema kriterijumu postupaka koji se koriste za provjeru poslovanja preduzeća obuhvata: 1) *kontrolu*, 2) *inspekciju* i 3) *reviziju*. Kod kontrole i inspekcije se radi o stručnom utvrđivanju pravilnosti i otklanjanju nepravilnosti u poslovanju preduzeća, dok je revizija misaono obnavljanje procesa koji je doveo do nađenog ili zatečenog stanja u preduzeću. Pošto su kontrola i revizija u funkciji računovodstvenog nadzora, u nastavku ćemo nešto više reći o tim aktivnostima.

2. KONTROLA KAO JEDNA OD AKTIVNOSTI RAČUNOVODSTVENOG NADZORA

Kontrola je provjera koja se realizuje upoređivanjem ili suprostavljanjem onoga što jeste i onoga što treba da bude. „Sa aspekta preduzeća, kontrola je stručni i sistematski nadzor zasnovan na ispitivanju, upoređivanju i ocjeni (prosudjivanju) poslovanja preduzeća“ [?, s. 356]. To je stalna, sistematska i naučno fundirana aktivnost sračunata na provjeru poslovanja preduzeća. Prema tome, kontrola djeluje preventivno i obavlja se tekuće sa odvijanjem samog procesa koji se kontroliše, tj. sa poslovanjem preduzeća.

Vrste kontrole se mogu identifikovati po različitim kriterijumima: prema subjektu, objektu, vremenu, intenzitetu kontrole, poslovnim funkcijama u kojima se vrši provjera i slično. Prema kriteriju *vremena i redoslijeda* vrste i oblici kontrole mogu biti: 1) prethodna ili *preventivna* i naknadna ili *represivna*, 2) redovna (obavlja se unaprijed u utvrđenim vremen-skim intervalima od zakonodavca ili samog preduzeća) ili vanredna (obavlja se prema zahtje-vima i potrebama eksternih ili internih interesanata za kontrolu), 3) progresivna (polazi se od dokumenata prema knjiženjima) i 4) retrogradna (polazi se od knjiženja prema dokumentima). Ipak od svih podjela najvažnija je klasifikacija na: a) *internu* ili unutrašnju kontrolu i b) *eksternu* ili vanjsku kontrolu, te ćemo u nastavku više pažnje posvetiti ovim vrstama računovodstvene kontrole.

a) ***Interna kontrola*** je osnovni i najvažniji oblik nadzora u preduzeću te ona treba da obezbijedi pouzdane podatke za vođenje poslovne politike preduzeća. Obično se kaže da internu kontrolu čine mjere i radnje kojima se postiže slijedeće: obezbjeđuje zaštitu sredstava (imovine) od rasipanja, pronestrano i neefikasne upotrebe; unapređenje tačnosti i pouzdanosti knjigovodstvenih i drugih podataka o poslovanju preduzeća; pridržavanje i realizacija utvrđene poslovne politike preduzeća. Iz efekata koji se postižu internom kontrolom proističu njene osnovne karakteristike a koje se ogledaju u slijedećem: 1) po svom karakteru u pitanju je tekuća preventivna kontrola zbog čega je inkorporirana u poslovni proces koji se kontroliše; 2) subjekti ove kontrole su ne samo lica i organi odnosnog preduzeća zaduženi za

provjeru poslovanja, već i svi zaposleni u dotičnom preduzeću; 3) zbog svoje sveobuhvatnosti interna kontrola je glavni i osnovni vid nadzora nad poslovanjem preduzeća; 4) ovaj vid nadzora je inicijalni oblik ispitivanja poslovanja preduzeća jer iza nje slijedi eksterna kontrola i revizija; 5) interna kontrola je efikasna i kontinuirana provjera poslovanja preduzeća, a organizuje se uz poštovanje principa ekonomičnosti (što znači da koristi od interne kontrole treba da prevazilaze troškove obavljanja interne kontrole).

Po svojoj suštini interna kontrola je dio ili je u sastavu funkcije upravljanja preduzećem. Zato kažemo da ona sadržinski uključuje dva područja i to: **1) internu računovodstvenu kontrolu** ili **računovodstveno-finansijski nadzor** čiji je zadatak očuvanje integriteta sredstava preduzeća i obezbjeđenje istinitosti finansijskih izvještaja (objekat ove kontrole su, dakle, računovodstveni podaci i izvještaji) i **2) internu administrativnu** ili **upravnu kontrolu** kojom se vrši ocjena efikasnosti poslovanja, utvrđivanje usklađenosti poslovanja sa poslovnom politikom preduzeća uz provjeru respektovanja eksternih i internih propisa.

Uspješnost interne kontrole ovisi o sljedećim faktorima: *a) organizacione strukture preduzeća, b) računovodstvenog sistema preduzeća* (kojeg čini kontni plan, pravilnik o knjigovodstvu, plan poslovanja, sistem obračuna troškova i knjigovodstvena dokumentacija), *c) adekvatnog kadrovskog rješenja* nosilaca interne kontrole i *d) interne revizije* koja, kao dio funkcije upravljanja i rukovodenja preduzećem, ispituje, ocjenjuje i unapređuje internu kontrolu.

b) Eksterna kontrola predstavlja provjeru zakonitosti poslovanja preduzeća od strane eksternih lica ili organa. Osnovne karakteristike ovog vida nadzora ogledaju se u sljedećem: 1) subjekti kontrole su lica izvan preduzeća koje se kontroliše, a posao eksterne kontrole se obavlja na poziv preduzeća ili po nalogu eksternog zakonski određenog subjekta; 2) ova kontrola je parcijalna tj. nije sveobuhvatna kao interna kontrola; 3) eksterna kontrola nema karakter tekuće kontrole, već je po učestalosti povremena a po dinamici naknadna; 4) eksterna kontrola je takozvana dokumentarna provjera jer se poslovanje preduzeća provjerava uvidom u knjigovodstvene i druge isprave, a ne fizičkim uvidom u poslovanje; 5) eksterna kontrola je stručna aktivnost zbog lica koja je obavljač ali je po svojoj prirodi heterogena (zbog različite djelatnosti preduzeća koja se kontrolišu) i manje frekfentna.

3. REVIZIJA KAO JEDNA OD AKTIVNOSTI RAČUNOVODSTVENOG NADZORA

Revizija je veoma važna aktivnost računovodstvenog nadzora kao komponente računovodstvenog sistema. U cilju boljeg razumijevanja ove aktivnosti, osvrnimo se na: *a) pojam, uloga i značaj revizije u tzišnoj privredi i b) vrste revizije i revizora.*

a) Pojam, uloga i značaj revizije u tzišnoj privredi. Pod pojmom *revizija* se podrazumijeva najširi i najsveobuhvatniji oblik ispitivanja materijalnog i finansijskog poslovanja preduzeća. Pojam potiče od latinske riječi *revidere* što doslovno znači „opet pregledati ili ponovo pregledati, preispitati“. Istovremeno, revizija je metod ispitivanja: *računovodstvenih izvješta-ja ili iskaza, podataka o poslovanju preduzeća, poslovnih knjiga i drugih dokumenata* u cilju dobijanja pouzdanog mišljenja o ekonomskom i finansijskom položaju preduzeća. Revizija nema za cilj ispitivanje poslovnih događaja koji su u toku, već završenih poslovnih događaja koje se odnose na određeni prethodni period. Reviziju obavljaju stručne nezavisne osobe na način da prikuplaju i procjenjuju dokaze o usklađenosti kvantitativnih (brojčanih) informacija s utvrđenim kriterijima (načelima, standardima, propisima, politikama i sl.) o čemu podnose i pisani izvještaj. Dakle ovo tumačenje revizije uključuje sljedeće sintagme riječi: *neovisno prikupljanje i procjenjivanje dokaza; stručna, nezavisna osoba; informacije; utvrđeni kriteriji; izvještavanje.*

Prema međunarodnim revizijskim standardima cilj revizije finansijskih izvještaja i ostalih informacija, što je uglavnom zadatak eksterne revizije, je „omogućiti revizoru izražavanje

mišljenja o tome kako su finansijski izvještaji i ostali podaci pripremljeni bez značajnih pogrešaka i u s kladu s utvrđenim okvirima finansijskog izvještavanja“[?, s. 34]. Dakle, pored toga što je revizija u prvom redu usmjerena na ispitivanje vjerodostojnosti podataka i informacija sadržanih u finansijskim izvještajima, u njenom širem značenju se ističe da ona obuhvata i ispitivanje i ocjenu poslovanja, organizovanosti poslovnih funkcija, načina donošenja poslovnih odluka i funkcionisanja informacionog sistema, što su više zadaci interne revizije. Prema tome, šire gledano revizija predstavlja *prikupljanje i ispitivanje podataka i informacija o poslovnom subjektu, od strane nezavisne stručne osobe s ciljem izražavanja mišljenja o usklađenosti s utvrđenim kriterijima*.

Revizija osigurava realne i objektivne informacije njenim korisnicima, a naročito: vlasnicima kapitala koji žele sigurnost uloženog kapitala i određeni prinos; poslovodstvu (menadžmentu) kojemu je to osnova za donošenje optimalnih odluka; poslovnim partnerima (bankama i ostalim) radi vjerodostojne ocjene boniteta; zaposlenima radi postizanja veće cijene rada i boljih uvjeta i državi radi vođenja fiskalne politike.

b) Vrste revizije i revizora. Reviziju kao veoma važnu aktivnost računovodstvenog nadzora smo podijelili prema više kriterija (aspekata), kao na primjer: **1)** prema *predmetu ili svrsi* revizije (revizija finansijskih izvještaja, revizija pravilnosti i revizija poslovanja); **2)** prema *organima revizije* tj. *subjektu* koji vrši reviziju (interna i eksterna); **3)** prema *obuhvatu poslovnih promjena - intenzitetu* (djelomična i potpuna); **4)** prema *vremenu* (prethodna, kontinuirana i završna); **5)** prema *broju revizora* koji obavljaju reviziju (pojedinačna i timská); **6)** prema *specifičnim zahtjevima* (revizija sanacije, likvidacije, spajanja, pripajanja i sl.). Zbog značaja kojeg ima diferenciranje revizije prema prvom i drugom kriteriju, u nastavku ćemo ukazati na osnovne karakteristike ovih vrsta revizije.

(1) *Klasifikacija revizije prema predmetu ili svrsi.* Prema ovom kriteriju revizije smo klasificirali na: revizija finansijskih izvještaja, revizija pravilnosti ili zakonitosti, revizija poslovanja i revizija koja se odnosi na izvođenje programa od interesa za cijelo društvo.

Revizija finansijskih izvještaja (financial statement audits). Radi se o reviziji ili ispitivanju tačnosti i istinitosti prikazivanja informacija u finansijskim izvještajima. Ona obuhvata prikupljanje dokaza o finansijskim informacijama koje su sadržane u temeljnim finansijskim izvještajima (bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama u kapitali, u poslovne politike i zabilješke uz finansijske izvještaje). Utvrđeni krite-rijumi prema kojima se te informacije mijere su opšteprihvaćeni računovodstveni standardi (principi, načela) ili neka druga posebna načela u računovodstvu. Cilj ove revizije je provjeriti jesu li cjelokupni finansijski izvještaji usklađeni s opšteprihvaćenim računovodstvenim standardima. Pošto postoji zakonska obaveza obavljanja ove vrste revizije u svim velikim preduzećima – dioničkim društvima, ovo je ujedno i najčešći oblik revizije.

Revizija pravilnosti ili zakonitosti (compliance audits) ispituje primjenu posebnih postupaka, politika, pravila, zakona, ugovora i dr. koji su doneseni od ovlaštenih organa. U zavisnosti od predmeta revizije, ovu vrstu revizije mogu izvoditi i eksterni i interni revizori, kao i državni revizori. Ovaj oblik revizije se uglavnom odnosi na neprofitne organizacije, a kada se odnosi na profitne onda je to kod nas u nadležnosti državnog eksternog nadzora (na primjer, reviziju poreznih obaveznika obavlja porezna uprava).

Revizija poslovanja (performance ili operational audits) se odnosi na ispitivanje ekonomičnosti i efektivnosti tj. na ispitivanje efikasnosti poslovanja. Pošto kriteriji efikasnosti nisu tako čvrsto postavljeni kao što je to slučaj s računovodstvenim načelima i zakonima, revizija poslovanja podložna je mnogo više subjektivnoj procjeni, nego što je to slučaj s revizijom finansijskih izvještaja. Ovaj oblik revizije se odnosi uglavnom na internu reviziju, a njeni korisnici su uprava i menadžment. Reviziju poslovanja izvode i državni revizori kako bi

utvrdili ostvaruju li se državni (javni) programi, odnosno da li se sredstva namjenjena za te programe efikasno troše.

Revizija koja se odnosi na izvođenje programa od interesa za cijelo društvo je specifična vrsta revizije. Na primjer, potrebno je ponekad provjeriti da li preduzeće radi na realizaciji programa za kojeg je zainteresirana država i društvo i u kojoj mjeri se taj program izvršava. Opštendruštveni je interes da se preduzeće u svom biznisu pridržava ekoloških standarda, tj. da svojim biznisom ne zagadjuje okolinu. Obično ovaj oblik revizije ne provode nezavisni revizori, već grupa ljudi – specijalista koji imaju određeni interes.

(2) *Klasifikacija revizije prema organima koji izvode reviziju.* Prema ovom kriteriju revizije smo klasificirali na: internu reviziju i eksternu reviziju.

Interna revizija je instrument rukovođenja preduzećem. Nije obavezna zakonski, ali je potrebna preduzeću iz razloga što vrši nadzor nad poslovanjem preduzeća u cilju efikasnog upravljanja i poboljšanja bitnih performansi preduzeća (produktivnosti, ekonomičnosti, rentabilnosti). Internom revizijom se obuhvata cjelokupno poslovanje preduzeća – ne samo finansije i računovodstvo preduzeća. Kad su u pitanju finansije i računovodstvo ovom revizijom se utvrđuje formalna i materijalna urednost, pouzdanost i svrsishodnost računovodstva. Ciljevi interne revizije su: preventivna zaštita poslovnih procesa, otkrivanje slabosti u poslovanju preduzeća i obavještavanje uprave preduzeća o tome, uticaj na donošenje poslovnih odluka i eliminisanje ili minimiziranje rizika u poslovanju preduzeća.

Osnovne karakteristike interne revizije, pored već iznijetih, su: 1) internu reviziju obavljaju lica iz samog preduzeća i ona se organizuju kao posebna aktivnost odnosno kao podfunkcija funkcije upravljanja preduzećem; 2) kao što je rečeno ona nije zakonski obavezna ali je potrebna naročito u velikim i složenim preduzećima; 3) njena prevashodna aktivnost je ocjena osnovnih finansijskih izvještaja (bilans stanja i bilans uspjeha) i pouzdanosti istih u cilju utvrđivanja tačnosti i integralnosti knjigovodstvenih evidencija (što je zadatak i eksterne revizije).

U praksi se često susrećemo sa dilemom organizovanja interne revizije: da li je organizovati centralizovano (na nivou preduzeća) ili decentralizovano (na nivou pojedinih dijelova preduzeća). Praktično rješenje ove dileme zavisi od veličine konkretnog preduzeća, prostorne rasprostranjenosti i veličine njenih organizacionih dijelova, vrste djelatnosti preduzeća, raspoloživih kadrova za obavljanje interne revizije itd. Vezano za ovo pitanje je i pitanje komе je organizaciono i upravljački interna revizija podređena u preduzeću – glavnom direktoru, finansijskom direktoru ili nekom drugom organu upravljanja.

(2) *Eksterna revizija* se obavlja od strane vanjskih (eksternih) nezavisnih revizora, državnih organa ili od strane preduzetničkih revizorskih kuća. Zato kažemo da eksternu reviziju obavljaju dvije vrste revizora: a) nezavisni ovlašteni revizori preduzetničkih revizorskih kuća i b) državni revizori. Pod *nezavisnim* revizorom se misli na eksternog (komercijalnog) ovlaštenog revizora koji nikada nije bio ni vlasnik ni uposlenik preduzeća u kojem obavlja reviziju. Eksterni revizori obično obavljaju reviziju finansijskih izvještaja kako bi udovoljili zahtjevu vlasnika, investitora, kreditora ili odgovarajućih državnih tijela (npr. Komisija za vrijednosne papire). Rezultat takve revizije je mišljenje koje revizor iznosi u svom izvještaju a na osnovu provjere istinitosti i tačnosti prikazanih stanja u finansijskim izvještajima te usklađenosti tog prikazivanja sa opšte prihvaćenim računovodstvenim standardima. Povremeno eksterni revizori obavljaju i reviziju poslovanja preduzeća.

Ukoliko se eksterna revizija obavlja od strane državnog organa, onda se radi o državnim revizorima koji su zaposlenici nekog državnog organa (na primjer, revizori iz poreske uprave kada kontrolišu poreskog obaveznika ili revizori državnog ureda za reviziju kada kontrolišu namjensku potrošnju javnih prihoda kod korisnika budžetskih sredstava).

Osnovne karakteristike eksterne revizije su slijedeće: 1) ovu vrstu nadzora obavljaju lica izvan preduzeća gdje se vrši revizija; 2) eksterna revizija je posljedica razvoja tržišne

privrede, tj. pojave velikih preduzeća korporativnog tipa koja su rasprostranjena u većem broju zemalja ili kontinenata; 3) korisnici eksterne revizije su najčešće vlasnici preduzeća (dioničari, komanditori, komplementari, ortaci, pojedinci), zatim uprava preduzeća i država iz dva razloga: fiskalnih i razloga kreiranja ekonomske politike nacionalne ekonomije.

Eksternom revizijom su obuhvaćeni: bilans stanja i bilans uspjeha; izvještaj o poslovanju koji se dostavlja uz završni račun; raspodjela ostvarenog rezultata; knjiženje poslovnih događaja u samom preduzeću; usklađenost poslovnih knjiga i izvještaja, poštovanje poreskih i drugih propisa, namjensko trošenje javnih prihoda (ako se radi o državnoj reviziji).

4. ZAKLJUČAK

Da bi preduzeće ostvarivalo svoje ciljeve zbog kojih je osnovano, mora se sa istim efektivno i efikasno upravljati. Posljednja menadžerska aktivnost u upravljačkom procesu je kontrola koja predstavlja nadzor nad djelovanjem preduzeća sa svrhom da ono ostane na pravom putu radi ostvarenja svojih ciljeva. Glavna informaciona podloga za kontrolu kao menadžersku aktivnost računovodstveni informacioni sistem koji generiše računovodstvene informacije potrebne svim interesnim grupama preduzeća za donošenje poslovnih odluka.

Od svih pet komponenti računovodstvenog sistema (računovodstveno planiranje, knjigovodstvo, računovodstvena kontrola (nadzor), računovodstvena analiza i računovodstveno informisanje) računovodstvena kontrola ili nadzor zauzimaju posebno mjesto u upravljačkom sistemu. Računovodstveni nadzor ili kontrola prema kriterijumu postupaka koji se koriste za provjeru poslovanja preduzeća obuhvata: kontrolu, inspekciju i reviziju.

Kontrola je stručni i sistematski nadzor zasnovan na ispitivanju, upoređivanju i ocjeni (prosudjivanju) poslovanja preduzeća. Vrste kontrole se mogu identifikovati po različitim kriterijumima: prema subjektu, objektu, vremenu, intenzitetu kontrole, poslovnim funkcijama u kojima se vrši provjera i slično. *Revizija* je metod ispitivanja: računovodstvenih izvještaja ili iskaza, podataka o poslovanju preduzeća, poslovnih knjiga i drugih dokumenata u cilju dobijanja pouzdanog mišljenja o ekonomskom i finansijskom položaju preduzeća. Reviziju obavljaju stručne nezavisne osobe na način da prikuplaju i procjenjuju dokaze o usklađenosti kvantitativnih (brojčanih) informacija s utvrđenim kriterijima (načelima, standardima, propisima, politikama i sl.) o čemu podnose i pisani izvještaj. Reviziju smo podijelili prema više kriterija (aspekata), kao na primjer: 1) prema *predmetu ili svrsi* revizije (revizija finansijskih izvještaja, revizija pravilnosti i revizija poslovanja); 2) prema *organima* revizije tj. *subjektu* koji vrši reviziju (interna i eksterna); 3) prema *obuhvatu poslovnih promjena - intenzitetu* (djelomična i potpuna); 4) prema *vremenu* (prethodna, kontinuirana i završna); 5) prema *broju revizora* koji obavljaju reviziju (pojedinačna i timska); 6) prema *specifičnim zahtjevima* (revizija sanacije, likvidacije, spajanja, pripajanja i sl.).

5. LITERATURA

- [1] Arens, A. A., Loebbecke, J. K., Auditing, An Integrated Approach, Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey, 1997.
- [2] Brekalo, F., Revizija finansijskih izvještaja, Priručnik za praktičnu upotrebu, Faber & Zgombić plus, D.O.O, Zagreb, 2004.
- [3] Dogić, R., Osnovi savremenog menadžmenta, „Štamparija Fojnica“ D.O.O, Sarajevo, 2007.
- [4] Međunarodni revizijski standardi (prijevod s engleskog jezika), HUR, Zagreb, 1999.
- [5] Tušek, B., Žager, L., Revizija, drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, HZRIFD, Zagreb, 2007.
- [6] Tušek, B., Revizija, instrument poslovnog odlučivanja, TEB, Zagreb, 2001.
- [7] Boyton, W. C., Johnson, R. N., Modern Auditing, Wiley, New York, 2006.